

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/92/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115203632
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jahnová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1115203632.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Jahnovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcu: Z. P. Š., narodená XX.XX.XXXX, bytom T. XX, U., zastúpený Marko & Overton-Fox, s.r.o., IČO: 47246936, so sídlom Karpatská 18, Bratislava, proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, IČO: 603481, so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, o zaplatenie 3.100,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 19C/43/2015-74 zo dňa 2.10.2017, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 19C/43/2015-74 zo dňa 2.10.2017 potvrdzuje.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I, rozsudkom č.k. 19C/43/2015-74 zo dňa 2.10.2017 zamietol žalobu, ktorou žalobca od žalovaného za zriadené vecné bremeno zodpovedajúcej obdobiu od 26.12.2012 do 26.12.2014 žiadal zaplatenie 3.100,95 eur s príslušenstvom.

2. Súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v meste U., okres U. Z. v katastrálnom území D., parcela N. P., evidovaných ako pozemok-parcela č. XXXX vo výmere XXX m² a pozemok-parcela č. XXXX vo výmere XXXX m², vo výške jeho spoluvlastníckeho podielu X/XXX, obidva pozemky zapísané v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom Bratislava - katastrálnym odborom, na LV č. XXXX. Žalovaný je vlastníkom nehnuteľností postavených na označených pozemkoch, a to budovy požiarnej zbrojnice a budovy mestskej polície a vecí slúžiacich na užívanie spolu s touto stavbou - parkovisko a príjazdové komunikácie. Žalovaný užíva z označených pozemkov spolu XXXX m². Podľa znaleckého posudku č. X/XXXX, predloženého žalobcom, všeobecnej hodnote práv a závad za obdobie od 26.12.2012 do 26.12.2013 v zmysle vyhlášky č. 534/2008 Z.z. zodpovedá hodnota 31.300,- eur a všeobecnej hodnote práv a závad za obdobie od 27.12.2013 do 26.12.2014 zodpovedá hodnota 40.100,- eur.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 odsek 1, § 4 odsek 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, podľa § 100 odsek 1, 2 § 101 zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Uviedol, že právo žalobcu na finančnú náhradu za zriadenie vecného bremena a majetkové právo sa premlčuje v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote v zmysle Občianskeho zákonníka. Premlčacia lehota začala v danej veci plynúť odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1.7.2009, pričom táto pre náhradu za zriadenie vecného bremena podľa označeného zákona uplynula dňa 1.7.2012. Žaloba bola na Okresný súd

Bratislava I. podaná dňa 5.2.2015 po uplynutí premlčacej doby. Súd prvej inštancie argumentoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena nemá charakter opakovaného plnenia pre vlastníka dotknutého pozemku. Nárok na finančnú náhradu je majetkovým právom a každé majetkové právo podlieha premlčaniu. V danom prípade platí všeobecná trojročná premlčacia lehota. Pre začiatok jej plynutia je teda rozhodujúci objektívny moment, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Nepochybne sa toto právo mohlo prvýkrát uplatniť v dňoch účinnosti dotknutých zákonov. Na podporu svojho záveru poukázal súd prvej inštancie na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/470/2015 zo dňa 26.1.2017. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP).

4. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie. Súdu prvej inštancie vytyka, že mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca argumentuje, že súd prvej inštancie v danej veci nesprávne aplikoval, zákon č. 66/2009 Z.z. a v posúdení charakteru vecného bremena ako vecného bremena dočasného charakteru sa odchyľil od ustálenej praxe Okresného súdu Bratislava I, ako aj Krajského súdu v Bratislave. Podľa žalobcu súd prvej inštancie ignoroval vyše 37 súdnych rozhodnutí v analogických prípadoch za rovnakej skutkovej a právnej situácie, a vo vzťahu k totožným pozemkom ako v tomto konaní, svoj záver nijako neprezentoval ani v rámci predbežného posúdenia sporu, a vyjadril ho až v rámci vyhlásenia rozsudku. Žalobca namietá, že súd prvej inštancie odklon od ustálenej judikatúry nijako neodôvodnil. Tým mal súd prvej inštancie porušiť princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, s negatívnymi dôsledkami pre žalobcu, ochranu jeho vlastníckeho práva a práva na právnu istotu a predvídateľnosť súdnych rozhodnutí garantovanú nielen Civilným sporovým poriadkom, ale aj Ústavou Slovenskej republiky. Žalobca tvrdí, že zákon 182/1993 Z.z., v súvislosti s ktorým boli vydané rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazuje žalovaný a súd prvej inštancie v napádanom rozhodnutí, má zásadne iný charakter ako zákon 66/2009 Z.z. Nesúhlasí so záverom o možnosti jeho analogického použitia v konkrétnom prípade, pretože zákon 182/1993 Z.z. mal vo všeobecnosti legalizovať stavby bytových domov na pozemkoch, keďže v dôsledku právnej úpravy pred rokom 1989 boli bytové domy a byty v nich vo vlastníctve štátu alebo štátom riadených subjektov. Vo všeobecnosti boli takéto bytové domy postavené na pozemkoch vo vlastníctve štátu, keďže štátne vlastníctvo pozemkov malo prakticky výlučný charakter. Takéto byty mali byť prevádzané do vlastníctva ich nájomcov - teda iných subjektov ako vlastníka pozemkov, na ktorých boli bytové domy postavené. Bez toho, aby na pozemkoch zastavaných stavbou bolo zriadené právo stavby by nebolo ani možné vykonať transformáciu vlastníctva bytov v bytových domov. Vzhľadom na konštrukciu zákona 182/1993 Z.z., aj s prihliadnutím na účel a spôsob transformácie vlastníctva, keď byty boli jednorazovo predávané ich nájomcom, je zrejmé, že aj právo stavby malo byť definitívnym riešením právnych vzťahov medzi vlastníkom pozemkov a stavby na ňom postavenej. Odplata za zriadenie takého práva sa mala zohľadniť pri predaji bytov, teda jednorazovo. Zákon 182/1993 Z.z. bol v koncipovaní v prospech fyzických osôb, pôvodných nájomcov v rámci transformácie vlastníctva majetku štátu. Naproti tomu zákon 66/2009 Z.z. má iba dočasný charakter, a jeho účelom bolo dočasne upraviť právne vzťahy medzi obcou a vlastníkom pozemku, na ktorom má obec postavené stavby v jej vlastníctve. Kým zákon 182/1993 Z.z. ani nepredpokladal zmenu vlastníctva pozemku pod stavbou, zákon č. 66/2009 Z.z. priamo uvádza akým spôsobom sa toto vlastníctvo zmení tak, aby vlastníkom pozemku zastavaného stavbou nadobudol namiesto tohto pozemku vlastníctvo k inému pozemku a stavba vo vlastníctve obce tak bola postavená na pozemku v jej vlastníctve. Zákon č. 66/2009 Z.z. predpokladá, že usporiadanie vlastníckych vzťahov sa má realizovať alternatívne v niekoľkých krokoch. K ďalšiemu kroku je možné pristúpiť iba v prípade, ak nebude možné postupovať podľa predchádzajúceho kroku: 1. Obec poskytne vlastníkovi pozemku zastavaného stavbou iný pozemok vo vlastníctve obce, ktorý bude na vlastníka prevedený zámennou zmluvou. Náhradný pozemok musí spĺňať podmienky primeranej bonity, výmery, musí byť rovnakého druhu a nachádzať sa v rovnakom katastrálnom území. 2. Obec požiada o pozemkové úpravy podľa zákona 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov. Počas pozemkových úprav sa prihliada na potreby vlastnícka stavby, teda žalovaného. Aj v rámci pozemkových úprav musí byť vlastníkovi pozemku pod stavbou poskytnutý náhradný pozemok primeranej bonity, výmery, musí byť rovnakého druhu a nachádzať sa v rovnakom katastrálnom území alebo poskytnutá finančná náhrada. 3. Vyriešenie vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby na základe zmluvy, v ktorej mal vlastníkom stavby ku dňu účinnosti zákona 66/2009 Z.z. - teda k 1.7.2009 dohodnuté

iné právo (právo nájmu, právo kúpy a podobne). 4. Zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku v prospech vlastníka stavby - teda žalovaného. Žalovaný je pasívny a nepodnikol žiadne kroky na vysporiadanie vlastníctva aj napriek výzvam žalobcu s odôvodnením, že v orgánoch mestského zastupiteľstva nebol dosiahnutý dostatočný počet hlasov. Ani skutočnosť, že zatiaľ neboli vykonané pozemkové úpravy však neznemožňuje zvoliť niektorý z iných spôsobov úpravy vlastníckych vzťahov predpokladaných zákonom. Žalobca uviedol, že je ustálené v súdnej praxi, a opakovane judikované aj Krajským súdom v Bratislave (napr. rozsudok č.k. 6Co 154/2012-113), že vecné bremeno v zmysle zákona 66/2009 Z.z. je odplátne a žalovaný je povinný plniť za neho odplatu vo výške všeobecnej hodnoty takéhoto vecného bremena. Zo žiadneho ustanovenia zákona 66/2009 Z.z. pritom nevyplýva, že by kompenzácia za ním predpokladané dočasné užívanie pozemkov zastavaného stavbou vo vlastníctve žalovaného mala byť vyplatená jednorazovo. Nie je to podľa žalobcu ani možné, pretože vzhľadom na dočasný charakter vecného bremena nie je možné ustáliť dobu jeho trvania, a teda ani hodnotu odplaty. Podľa ustanovenia § 4 odsek 2 zákona 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. V zmysle zákona ide tak o časovo obmedzené vecné bremeno, ktorého dĺžka trvania závisí vo veľkej miere aj od aktivity obce. Žalobca nemôže mať žiadnu predstavu ako dlho bude vysporiadanie trvať. Nie je ani zrejmé, či vôbec prebehnú vo vzťahu k predmetným pozemkom pozemkové úpravy a kedy sa tak stane, a ako dlho budú trvať. Jednorazová odplata za vecné bremeno sa stanovuje výlučne pre prípad časovo neobmedzeného a trvalého vecného bremena, čomu v zmysle znaleckej metodiky zodpovedá aj skutočnosť, že sa vychádza z hodnoty vecného bremena za obdobie 20 rokov. V konkrétnom prípade je však výšku odplaty možné stanoviť až na základe doby skutočného užívania pozemkov do momentu usporiadania vlastníctva niektorým spôsobom predpokladaným zákonom. To mohlo byť jedným z dôvodov, prečo ani v dôvodovej správe k zákonu 66/2009 Z.z. nemohli byť vyčíslené finančné náklady obce. Žalobca argumentuje, že rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby je práve čas skutočného užívania pozemku. V tomto konaní bol žalobou doručenou súdu dňa 5.2.2015 uplatnený nárok za obdobie vecného bremena 26.12.2012 až 26.12.2014, v rámci plynutia premlčacej doby. Opakované poskytovanie odplaty za vecné bremeno priamo predpokladá aj Občiansky zákonník v ustanovení § 151p odsek 3 druhá veta, podľa ktorého ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Práve použitím nedokonavého slovesa „poskytovalo“, namiesto dokonavého slovesa „poskytlo“ sa vyjadruje v konkrétnom prípade pravidelnosť, neukončený a stále prebiehajúci dej. Žalobca k otázke opakovaného uplatňovania práva na odplatu za vecné bremeno poukázal na rozsudky Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 3Co/339/2015, č.k. 9Co/779/2014-118 a rozsudky Okresného súdu Bratislava I vo veciach s rovnakou skutkovou a právnou situáciou (spory, sp.zn. 4C 21/2013, 5C 21/2013, 6C 22/2015, 7C 21/2013, 7C 172/2011, 8C 2/2011, 8C 21/2013, 9C 22/2013, 10C 46/2011, 10C 47/2011, 10C 42/2015, 10C 43/2015, 11C 2/2011, 11C 21/2013, 12C 14/2009, 12C 47/2011, 12C 21/2013, 12C 42/2015, 12C 43/2015, 14C 2/2011, 15C 2/2011, 15C/21/2013, 16C 2/2011, 16C 43/2015, 17C 139/2015, 18C 23/2013, 19C 2/2011, 19C 46/2011, 19C 21/2013, 20C/43/2015, 23C 42/2015, 25C 2/2011, 25C 47/2011, 25C 21/2013 a 25C 43/2015). Podľa žalobcu súd prvej inštancie prekvapivo aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z. inak a ani riadne neodôvodnil svoj odklon od ustálenej súdnej praxe. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8Cdo 156/2016 z 25.9.2017. Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok znamená, že by mal žalobca v súčasnosti trpieť vecné bremeno na svojom pozemku napriek jeho dočasnosti už bezodplatne. Vychádzal odôvodnene z ustálenej súdnej praxe potvrdenej takmer 40 rozhodnutiami rôznych senátov Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave a logického výkladu ustanovení zákona 66/2007 Z.z. Vychádzal z toho, že uplatniť možno odplatu za vecné bremeno podľa zákona 66/2009 Z.z. iba za obdobie skutočného obmedzenia vlastníckeho práva. Podľa názoru súdu prvej inštancie mal žalobca zažalovať hneď v roku 2009 odplatu za dočasne zriadené vecné bremeno podľa zákona 66/2009 Z.z. ako odplatu za trvalé vecné bremeno. Mal tak pritom spraviť hoci nepoznal dĺžku obmedzenia vlastníckeho práva a dobu a spôsob ukončenia usporiadania vlastníckeho práva medzi žalobcom a žalovaným predpokladanú zákonom 66/2009 Z.z., ktorej dôsledkom by mohol byť aj získanie iného nezaťaženého pozemku žalobcom napríklad už v roku 2010. V praxi by to znamenalo, že podľa súdu prvej inštancie žalobca mal zažalovať a vyčísliť vecné bremeno ako trvalé vecné bremeno a teda vypočítať odplatu za jeho zriadenie v zmysle znaleckej metodiky ako 20-násobok ročnej hodnoty vecného bremena a zažalovať tak niekoľko násobne vyššiu sumu už v roku 2009. Podľa žalobcu je vzhľadom na ustálenú súdnu prax zrejmé, že takto vyčíslenú sumu odplaty by súd žalobcovi nepriznal, práve s poukazom na to, že ide iba o dočasné vecné bremeno a nemožno stanoviť dĺžku obmedzenia vlastníckeho práva. Okrem toho by zrejme žalovaný rovnako namietal jeho výšku, o to viac, že odmietol

ponuky žalobcu na zriadenie trvalého vecného bremena k pozemkom v podielovom spoluvlastníctve žalobcu na zmluvnom základe. V praktickom dôsledku by mal podľa napádaného rozhodnutia dostať žalobca odplatu za obmedzenia svojho vlastníckeho práva podľa zákona 66/2009 Z.z. iba za obdobie 3 rokov, a ďalej by malo byť obmedzenie vlastníckeho práva bezodplatné. Neudržateľnosť úvah súdu je zrejmá aj z toho, že k dnešnému dňu uplynula iba približne polovica obdobia, za ktorú by sa vyčíslavala odplata v prípade vecného bremena trvalého charakteru - pri trvalom vecnom bremene by sa na účely výpočtu ohodnocovalo obdobie trvania vecného bremena do roku 2029. Teda keby súd aj priznal v napádanom rozhodnutí žalovanú sumu, celková suma priznaných nárokov žalobcu by nedosiahla ani polovicu toho, čo mal žalobca podľa súdu žalovať žalobou na jednorazovú náhradu za vecné bremeno. Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 31/04 z 17.12.2004, podľa ktorého výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v Ústave Slovenskej republiky. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval. Právo žalobcu vlastníť majetok a právo na jeho ochranu je ako základné právo garantované Ústavou Slovenskej republiky (čl. 20 odsek 1, 4, 5). Je zrejmé, že je obmedzené vlastnícke právo žalobcu, a nie vlastnícke právo žalovaného. Je preto potrebné prihliadať predovšetkým na ochranu vlastníctva žalobcu a použiť ústavne konformný výklad zákona 66/2009 Z.z. Podľa ustanovenia čl. 3 odsek 1 Civilného sporového poriadku je potrebné každé ustanovenie tohto zákona vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Právnym titulom odplaty za vecné bremeno uplatneným v tomto konaní je obmedzenie vlastníctva a jeho výška je priamoúmerná dĺžke jeho obmedzenia. Túto odplatu nemožno zamieňať s kúpnu cenou za prevod vlastníctva, tak ako to robí žalovaný. Ide o dva odlišné právne tituly. Navyše po usporiadaní vzťahov môže teoreticky žalobca nadobudnúť iný nezaťažený pozemok a ten užívať alebo predať. Žalobca považuje celkový postoj žalovaného vzhľadom na všetky okolnosti prípadu za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že sa snažil vysporiadať právne vzťahy so žalovaným od roku 1991. Žalovaný však z dôvodov na jeho strane nebol schopný ponúknuť žiadne konštruktívne riešenie a v mestskom zastupiteľstve sa nenašiel dostatočný počet hlasov na prijatie meritórneho rozhodnutia o usporiadaní vzťahov so žalobcom a ostatnými podielovými spoluvlastníkmi. Žalobca platí za pozemok, žalovanému navyše daň z nehnuteľností. Výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, platí aj pre výkon práva vzniesť námietku premlčania. Žalobca je preto presvedčený, že súd by nemal na akúkoľvek námietku premlčania vznesenú žalovaným prihliadať s tým, že zotrval na závere, že žalobcom uplatnené právo bolo uplatnené na súde riadne a včas. Tvrdenia žalovaného, že pozemky v spoluvlastníctve žalobcu slúžia na verejný účel nepovažuje žalobca za relevantné pri stanovení výšky plnenia. Žalobca nie je v zmysle žiadneho právneho predpisu, ani ustálených zvyklostí subjektom, ktorý by mal na svoje náklady plniť verejné funkcie a verejnoprospešné funkcie. Takýmto subjektom je žalovaný, ktorý na ten účel disponuje právomocou, ako aj prostriedkami z verejných zdrojov. Žalobca žiadne takéto prostriedky nepoberá. Odplatu nemôžu určovať interné rozhodnutia žalovaného. Samotná skutočnosť, že uznesenie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 628/2001 zo dňa 28.6.2001, na základe ktorého je mesto (formálne) pripravené kúpiť pozemok od žalobcu za cenu 35 Sk/m² t.j. 1,16 eur/m² iba potvrdzuje, že žalovaný nemá záujem na reálnom usporiadaní vzťahov. Faktom je, že v roku 2006 stanovil samotný žalovaný hodnotu pozemkov žalobcu na sumu 2.054,80 Sk/m², čo zodpovedá sume 68,21 eur/m². Proti hodnotu za prenajatie stavby Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky získava od Ministerstva vnútra do užívania iné nehnuteľnosti (na F. ulici v U. a rekreačnú chatu v Y.). Ekonomický profit zo stavby postavenej na cudzom pozemku nemôže byť v konkrétnom prípade rozhodujúcim pre práva žalobcu, keďže súdna prax opakovane potvrdila, že rozhodujúcim pre nároky vlastníka pozemku je vlastníctvo stavby zriadenej na cudzom pozemku bez súhlasu vlastníka pozemku (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky C 314, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 52/2005). Primeranosť a dôvodnosť žalobcom požadovanej odplaty bola ustálená na základe posudku vypracovaného znaleckou organizáciou G., Y.N..K.. Z posudku je zrejmé, že znalec ohodnocoval obmedzenie vlastníckeho práva iba za obdobie uplatnené v konaní 27.12.2014 až 27.12.2016, teda za obdobie, počas ktorého bolo objektívne vlastnícke právo žalobcu obmedzené. Finančné náklady spojené s nečinnosťou žalovaného nemôžu byť argumentom na úvahy o primeranosti odplaty a dôvodom na poškodenie práva žalobcu ako spoluvlastníka, ktorého vlastnícke právo je obmedzené. Žalovaný je pasívny, vzťah so žalobcom sa nijako nesnaží usporiadať napriek viacerým ním predloženým návrhom. O pozemkové úpravy v predmetnom katastrálnom území ani nežiadal a ani sa nesnažil o iný reálny

spôsob usporiadania vzťahov. Nereagoval ani na ponuku na odpredaj pozemku a ani na predsporové výzvy. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby napádané rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu tvrdil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Uviedol, že v spore namietal, spôsob a formu uplatnenia náhrady, ktorá podľa žaloby má znaky opakovaného plnenia, pretože žalobca si uplatňuje zaplatenie úhrady za užívanie pozemkov vždy po uplynutí 2 rokov. Argumentoval, že uplatnený nárok je opakovaným plnením. K obmedzeniu vlastníckeho práva žalobcu došlo na základe skutočnosti, ktorou je postavenie stavby na pozemku žalobcu. Poukázal na to, že si je vedomý, že toto obmedzenie stále trvá, ale aj napriek tomu, nemožno si danú situáciu vysvetľovať tak, že má charakter opakujúceho plnenia. Ide o jednorazové plnenie, ktoré má charakter majetkového páva podliehajúceho premlčacím lehotám podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, a ktoré bolo možné si uplatniť prvýkrát po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Podľa § 101 OZ premlčacia lehota je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalovaný tvrdí, že vzhľadom na charakter zriadeného zákonného vecného bremena nemá z predmetnej situácie žiadny finančný alebo iný prospech, naopak je povinný z hľadiska plnenia svojich úloh sa o stavby a verejnú zeleň náležite starať, čo stojí nemalé finančné náklady z rozpočtu hlavného mesta. Na podporu svojich tvrdení poukázal žalovaný na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 49/2014 a sp.zn. 7Cdo 26/2014. Citované rozsudky riešia zriadenie vecného bremena k pozemkom pod bytovými domami a žalovaný má za to, že situácia je rovnaká, nakoľko ide o zákonné vecné bremeno, kde odplata bola riešená lex specialis zo zákona č. 182/1993 Z.z., a preto je možné ho použiť na danú situáciu analogicky. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie správne aplikoval zákon č. 66/2009 Z.z. na daný prípad, neporušil princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, tak ako to uvádza žalobca, nakoľko aj v iných podobných prípadoch rozhodol tak, ako rozhodol v konaní sp.zn. č. 19C/43/2015. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že nárok na finančnú náhradu je majetkovým právom a každé majetkové právo podlieha premlčaniu. Pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci objektívny moment, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Nepochybne sa toto právo mohlo prvýkrát uplatniť v dňoch účinnosti dotknutých zákonov. Žalovaný sa odvoláva tiež na súdnu prax, a poukázal na to, že v bode 8.2 odôvodnenia príslušný okresný súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/470/2015 zo dňa 26.1.2017, v ktorom predniesol záver, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová, a preto neprichádza do úvahy forma opakujúceho sa finančného plnenia za pretrvávajúce obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu, keď aj z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vyplýva, že vlastník pozemku je povinný strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

6. Žalobca v duplike zotrval na svojom odvolaní a na argumentoch a skutočnostiach v ňom uvedených. Zopakoval argumentáciu, že zo zákona 66/2009 Z.z. vyplýva, že vecné bremeno má iba dočasný charakter, a jeho účelom bolo dočasne upraviť právne vzťahy medzi obcou a vlastníkom pozemku, na ktorom má obec postavené stavby v jej vlastníctve. Rovnaký záver ustálila súdna prax. Zo zákona 66/2009 Z.z. nevyplýva, že by kompenzácia za ním predpokladané dočasné užívanie pozemkov zastavaného stavbou vo vlastníctve žalovaného mala byť vyplatená jednorazovo. Nie je to ani možné, pretože vzhľadom na dočasný charakter vecného bremena nie je možné ustáliť dobu jeho trvania, a teda ani hodnotu odplaty. Súd preto podľa žalobcu nemôže dotvárať právo tak extenzívnym spôsobom a v rozpore s charakterom právnej normy, a ústavne nekonformným spôsobom, ako to podľa žalobcu spravil súd prvej inštancie v napádanom rozhodnutí. Jednorazová odplata za vecné bremeno sa stanovuje výlučne pre prípad časovo neobmedzeného a trvalého vecného bremena (čo však nie je tento prípad), a čomu v zmysle znaleckej metodiky zodpovedá aj skutočnosť, že sa vychádza z hodnoty vecného bremena za obdobie 20 rokov. V konkrétnom prípade je však výšku odplaty možné stanoviť až na základe doby skutočného užívania pozemkov do momentu usporiadania vlastníctva niektorým spôsobom predpokladaným zákonom. Opakované poskytovanie odplaty za vecné bremeno priamo predpokladá aj Občiansky zákonník v ustanovení § 151p odsek 3 druhá veta, podľa ktorého ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Práve použitím nedokonavého slovesa „poskytovalo“, namiesto dokonavého slovesa „poskytlo“ sa vyjadruje v konkrétnom prípade pravidelnosť, neukončený a stále prebiehajúci dej. K prípustnosti opakovaného uplatňovania práva žalobcu na odplatu za vecné bremeno, ktoré vzniklo podľa zákona 66/2018 Z.z. poukázal na stanovisko Krajského súdu v Bratislave, v

rozhodnutí sp.zn. 3Co/339/2015, č.k. 9Co/749/2014-114, č.k. 9Co/779/2014-118. Uviedol, že po vydaní napádaného rozhodnutia sa k záveru o dôvodnosti žaloby a možnosti požadovať za vecné bremeno opakovanú náhradu po dobu trvania tohto vecného bremena priklonil Okresný súd Bratislava I aj v konaniach 8C/17/2017, 9C/23/2017, 16C/23/2017, 20C/43/2015 a 25C/22/2017. Výklad zákona č. 66/2009 Z.z. v napádanom rozhodnutí v konečnom dôsledku podľa žalobcu znamená porušenie práva na ochranu vlastníckeho práva žalobcu a vyvoláva absurdné právne dôsledky. Napádané rozhodnutie znamená, že by mal žalobca v súčasnosti trpieť vecné bremeno na svojom pozemku napriek jeho dočasnosti už bezodplatne. Súd prvej inštancie v napádanom rozhodnutí uvádza, že žalobca mal zažalovať a vyčíslieť vecné bremeno ako trvalé vecné bremeno (hoci zo zákona a z ustálenej praxe je zrejmé dočasnosť tohto vecného bremena) a teda vypočítať odplatu za jeho zriadenie v zmysle znaleckej metodiky ako 20-násobok ročnej hodnoty vecného bremena a zažalovať tak niekoľko násobne vyššiu sumu už v roku 2009. V praktickom dôsledku by mal podľa napádaného rozhodnutia dostať žalobca odplatu za obmedzenie svojho vlastníckeho práva podľa zákona 66/2009 Z.z. iba za obdobie 3 rokov, a ďalej by malo byť obmedzenie vlastníckeho práva bezodplatné. Neudržateľnosť úvah súdu prvej inštancie je podľa žalobcu zrejme aj z toho, že k dnešnému dňu uplynula iba približne polovica obdobia, za ktorú by sa vyčíslila odplata v prípade vecného bremena trvalého charakteru, pri trvalom vecnom bremene by sa na účely výpočtu ohodnocovalo obdobie trvania vecného bremena do roku 2029. Teda keby súd aj priznal v napádanom rozhodnutí žalovanú sumu, celková suma priznaných nárokov žalobcu by nedosiahla ani polovicu toho, čo mal žalobca podľa súdu žalovať žalobou na jednorazovú náhradu za vecné bremeno. Žalobca tvrdí, že v zmysle zákona 66/2009 Z.z. sa má platiť vlastníčkovi kompenzácia po dobu obmedzenia vlastníctva resp. do vysporiadania vzťahov. Po túto dobu nemôže totiž žalobca užívať pozemok a užíva ho žalovaný. Právnym titulom odplaty za vecné bremeno uplatneným v tomto konaní je obmedzenie vlastníctva a jeho výška je priamoúmerná dĺžke jeho obmedzenia. Žalobca je tak nútený podávať opakované žaloby po uplynutí určitého času užívania pozemku v jeho spoluvlastníctve, teda v čase, keď sa stane zrejme, že mu žalovaný odplatu neposkytol. Takýto postup je v plnom súlade s ústavnou garantovaným právom na ochranu vlastníctva a na súdnu ochranu.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, s postupom podľa § 382 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Podľa § 4 odsek 1 zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

9. Podľa § 4 odsek 2 zákona č. 66/2009, vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

10. Podstatou odvolania je nesúhlas žalobcu s právnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého za zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadené vecné bremeno patrí vlastníčkovi pozemku obmedzeného týmto vecným bremenom právo na jednorazovú náhradu, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej dobe.

11. Obdobnú otázku priznania náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno riešil Najvyšší súd SR ako súd dovolací v rozsudkoch sp.zn. 7Cdo/26/2014, zo dňa 24.3.2015 a sp.zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.4.2016, ktoré rozhodnutie bolo uverejnené aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2016 pod č. R 73/2016. V tomto rozhodnutí bol vyslovený právny záver, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka

zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia a v súdnom konaní ho môže vlastník úspešne uplatniť iba v zákonom stanovenej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od účinnosti tohto zákona.

12. Z týchto rozhodnutí vychádzal Najvyšší súd SR aj pri posudzovaní otázky priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. a to v rozhodnutiach sp.zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.8.2019 a sp.zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 8Cdo/17/2019 uviedol, že právny názor prezentovaný v rozsudkoch sp.zn. 7Cdo/26/2014 sp.zn. 3Cdo/49/2014 (č. R 73/2016) je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z.z. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania úprav v príslušnom katastrálnom území. Uvedené ustanovenia označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami, ktoré sú v ich vlastníctve, ako vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazuje na § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Ide však o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva, pretože oprávnenie držať a užívať pozemok neprislúcha konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu - obci alebo vyššiemu územnému celku a obmedzenie vlastníckeho práva je odôvodnené verejným záujmom. Stavbami sú predovšetkým cestné komunikácie, materské školy, cintoríny, parky a ďalšie všeobecne prospešné zariadenia, ktoré boli vybudované pred rokom 1989. Zriadenie vecného bremena predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Ide o nedoriešené právne vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu a zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z.z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch. Tak ako zákon č. 182/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. expressis verbis neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí, sp.zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t.j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľný“ aj ústavný súd v rozhodnutí, sp.zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp.zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili.

13. Predmetný záver Najvyššieho súdu SR bol akceptovaný Ústavným súdom SR aj v rozhodnutí sp.zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28.10.2020, ktorým odmietol sťažnosť proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 2 Cdo 194/2018 zo dňa 26.8.2019.

14. V rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 340/2021 zo dňa 27. 5. 2021 Ústavný súd SR uviedol, že zákon č. 66/2009 Z.z. rieši problematiku zastavaných pozemkov tak, že tieto pozemky za náhradu spočívajúcu v pridelení náhradného pozemku nadobudne či už obec alebo vyšší územný celok. Zákon č. 66/2009 Z.z. však nerieši celkom nové právne vzťahy. Jeho prijatie bolo ďalším krokom vysporiadania sa s tým, že pozemky vo vlastníctve súkromných osôb boli pred rokom 1989 zastavané bez ich riadneho vyvlastnenia. Už predtým novelou stavebného zákona č. 199/1995 Z.z. bolo ustanoveniami § 141 ods. 4 a 5 umožnené vyvlastnenie tých pozemkov, ktoré boli zastavané stavbami obcí (predtým národných výborov) a štátu a ktoré boli povolené podľa platných právnych predpisov. Možnosť tohto vyvlastnenia bolo ohraničená koncom roka 2000. Ako uvádza dôvodová správa zákona č. 66/2009 Z.z., obce toto ustanovenie nevyužívali vzhľadom na zdĺhavý proces dodatočného vyvlastnenia. Zákon č. 66/2009 Z.z. vychádza z uvedenia si nevyhnutnosti definitívneho vyriešenia, no na čas stanovuje, že ak vlastník stavby nemá pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou dňom účinnosti zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Zákon ďalej stanovuje, že obsahom tohto práva obce a vyššieho územného celku je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby s tým, že vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav. Zákon č. 66/2009 Z.z., na základe ktorého sa sťažovatelia domáhali opakovanej náhrady, mlčí v tom, že by sťažovatelia mali mať či už jednorazovú alebo opakovanú náhradu za zriadenie vecného bremena. Záver, že im nemožno priznať opakovanú náhradu za zriadenie vecného bremena, preto nemožno považovať za svojvoľný alebo arbitrárny, keďže sťažovateľmi uplatnený nárok nemá žiaden výslovný zákonný podklad. Nejde o vylúčenie zákonom predpokladaného následku, a preto v prípade napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov nemožno dospieť k záveru, že by boli porušením práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru alebo obsahovo zhodného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Napadnuté rozhodnutia dospeli k záveru, ktorý nie je výsledkom zjavnej skutkovej alebo právnej chyby (obdobne III. ÚS 68/2019).

15. Ústavný súd sa v tomto rozhodnutí uviedol aj to, že nemožno dospieť k záveru, že by právny názor všeobecných súdov vytvoril taký stav, ktorý by bolo možné považovať za zásah do ich základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy. Zriadenie vecného bremena zákonom č. 66/2009 Z.z. nemožno samo osebe považovať za vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva bez primeranej náhrady, ak všeobecné súdy dospeli k záveru, že sťažovatelia sa mohli úspešne domôcť primeranej náhrady vo forme jednorazovej, no premlčaniu podliehajúcej náhrady za zriadenie vecného bremena.

16. Za judikatúru v našom právnom prostredí, podľa výkladu Najvyššieho súdu SR je možné považovať len rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom v právnom prostredí Slovenskej republiky sa prioritne akceptuje ako forma precedensu judikát vo forme publikovanej právnej vety v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Výkladom pojmu „ustálená rozhodovacia prax“ sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal vo svojom rozhodnutí zo sp.zn. 3Cdo 6/2017, zo dňa 6.3.2017 v ktorom uviedol, že: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.

17. Odvolací súd preto v súlade s vyššie prezentovanými právnymi závermi Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, a to aj napriek existujúcim opačným rozhodnutiam súdov nižších inštancií, na ktoré poukazoval žalobca konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na správnom právnom posúdení veci, podľa ktorého dňom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká nárok na primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom zriadeným ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Ide o právo majetkovej povahy, ktoré podlieha premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe. Zákon č. 66/2009 Z.z. nadobudol účinnosť

1.7.2009. Nárok na vyplatenie jednorazovej náhrady za vznik vecného bremena mohli uplatniť vlastníci pozemkov obmedzení zákonom zriadeným vecným bremenom do 1.3.2012, ktorým dňom uplynula trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že žalobca podal žalobu na súd dňa 5.2.2015 žalovaný v podmienkach danej vzniesol námietku premlčania dôvodne. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí svoj právny záver primeraným spôsobom vysvetlil, reflektoval na právny záver súdu vyššej inštancie vyslovený v inej obdobnej veci, ktorý z pohľadu vývoja právneho názoru k rozhodujúcim otázkam je časovo aktuálnejší, ako závery z rozhodnutí, na ktoré sa v spore odvolával žalobca. Výskyt rozdielných rozhodnutí v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva (nález ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 51/2014).

18. Inštitút premlčania je založený na právnej zásade vigilantibus iuris scripta sunt, teda že práva patria bdelym. V tomto ohľade sú pre uplatnenie jednotlivých práv dané lehoty, ktoré sa dĺžkou objektívne javia ako dostatočné na uplatnenie konkrétneho práva. Prelomenie inštitútu premlčania je silným zásahom do právnej istoty subjektov, preto aby k nemu mohlo dôjsť, musia okolnosti, rozhodné pre vyslovenie rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi mať takú intenzitu, aby tento zásah do právnej istoty ospravedlnili. Všeobecne platí, že výkon práva v rozpore s dobrými mravmi je predovšetkým taký výkon práva, ktorý nie je vedený úmyslom dosiahnuť zmysel a účel sledovaný právnou normou, ale je vedený úmyslom spôsobiť druhému účastníkovi škodu. Podmienka výkonu práva v súlade s dobrými mravmi dopadá tiež na právo strany sporu uplatniť námietku premlčania, avšak primárne platí, že vznesenie námietky premlčania rozpor s dobrými mravmi nepredstavuje. Takýto záver je možné prijať len vo výnimočných prípadoch a vždy len po vyhodnotení špecifických konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu. Rozpor námietky premlčania práva s dobrými mravmi je možné ustáliť vtedy, keď námietka premlčania je výrazom zneužitia práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila a voči ktorej by v danej situácii zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprímerane tvrdým postihom. O takúto situáciu ale v prejednávanej veci nejde, a preto odvolací súd považuje tvrdenie žalobcu o rozpore námietky premlčania vznesenej žalovaným s dobrými mravmi za neopodstatnené. Žalobca rozpor postupu žalovaného s dobrými mravmi videl v tom, že žalovaný nebol z dôvodov na jeho strane schopný ponúknuť žiadne konštruktívne riešenie usporiadania vzťahov, neprijal meritórne rozhodnutie o usporiadaní vzťahov strán sporu a žalobca platí za pozemky, ktoré žalovaný užíva daň z nehnuteľnosti (č. I. spisu - 69). Predmetné okolnosti sú ale len zdôvodnením subjektívneho vnímania okolností veci a nie je z nich možné dôvodiť, žeby to bol žalovaný, ktorý nejakým spôsobom ovplyvňoval aktivitu žalobcu z hľadiska uplatnenia nároku na peňažnú náhradu za vecné bremeno na súde, ktorý nárok je práve dôsledkom neuplatnenia postupu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce podľa zákona č. 66/2009 Z.z., respektíve žeby žalovaný žalobcu nejakým klamlivým spôsobom, alebo nejakými tvrdeniami uvádzal do omylu, v zmysle, aby sa nedomáhal svojho nároku.

19. S poukazom na vyššie prednesenú argumentáciu odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, preto tento rozsudok podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému náhradu trov konania odvolací súd nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. Ak strane podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli, je v súlade s článkom 17 základných zásad Civilného sporového poriadku, ktorý upravuje procesnú ekonomiu súdneho konania, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 7Cdo/14/2018).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).